

משיחת י"א ניסן ה'תשמ"ה – בקשר עם סיום הרמב"ם –

ביום י"א ניסן בשנה זו הסתיים המחזור הראשון של לימוד הרמב"ם. עשרות, מאות ואלפי יהודים למדו שלושה פרקים ליום, עד שסיימו את הספר כולו במשך שנה מאז החלו בלימוד השיעור, והסיום הוא ב"א ניסן בשנה זו. זוהי הסיבה הגדולה ביותר לכך שיהודים יתאספו, ויערכו סיום "לגמרה של תורה"; ושהסיום ייחגג בשמחה רבה.

על גדלותו של הרמב"ם אין צורך בהמלצות ובהסברים. כפי שדובר כמה פעמים, רואים דבר נפלא על המצבה שלו. בקברו שנמצא בארץ הקודש, בטבריה, מבקרים גדולי ישראל מכל הסוגים בעם ישראל. "נהרא נהרא ופשטיה": ישנם הבדלים ביחס לכמה מנהגים וכמה עניינים; אבל יד הכל שווה ביחס אל הרמב"ם, אשר, בלשונו של הרמב"ם עצמו, הוא זכה שיתקיים בו ביחס לספרו, שיהיה מתאים לכל - "כקטן כגדול". כל יהודי, החל מהקטנים שאין קטנים מהם בישראל ועד ל"כגדול", גדולים שאין גדולים מהם בישראל, כולם קשורים לספר שלו, באמצעות דיני הספר, שהוא ספר של "הלכות הלכות". ובלשונו הגמרא במסכת שבת, "דבר ה' - זו הלכה", זהו "דבר ה'", "אשר גילה אל עבדיו הנביאים" ו"חכם עדיף מנביא".

אנו מוצאים דבר נפלא: כל גדולי ישראל האמיתיים שביקרו במקום מנוחתו של הרמב"ם - ושתיקתם נחשבת כהודאה - כולם ראו את מה שחקוק על המצבה ומכך שהם שתקו - סימן שהם הודו בכך. על המצבה כתוב: "ממשה עד משה" - ממשה רבנו, בן עמרם עד משה בן מיימון הספרדי - "לא קם כמשה".

והפלא הכי גדול בזה הוא: ממשה רבנו בן עמרם עד משה בן מימון עברו למעלה מארבעים דורות! ארבעים דורות מונה הרמב"ם ממשה עד רב אשי - סוף תקופת התלמוד. אחר כך היו עוד כמה דורות של אמוראים שמכונים "רבנן סבוראי", ואחריהם תקופת הגאונים, ובתקופת הגאונים עצמה היו כמה דורות - עד שהופיע הרמב"ם.

מעידה הכתובת של המצבה שבכל אותם חמישים דורות בערך לא היה אפילו אדם אחד שבעניין זה יהיה כמו משה רבנו עד ללידתו, לימוד והפצת תורתו של רבי משה בן מימון! זהו התואר הכי גדול שייתכן, שאיננו מוצאים - אני, על כל פנים, לא מצאתי - שזה ייאמר על איזשהו אדם.

במשך חמישים הדורות, דורות שתחילתם במשה רבנו שמסר את התורה ליהושע תלמידו - ש"לא מש מתוך האוהל" - ויהושע מסר את התורה לזקנים, "וזקנים - לנביאים", ומהם לאנשי כנסת הגדולה, ואחריהם ארבעים דורות של מקבלי התורה, ואחר כך עוד כמה דורות, כאמור, לא היה אף אחד שהיה יכול להיות שווה, בפרטים אלה, על כל פנים, למשה רבנו!

ובנוגע לרבי משה בן מימון, לא רק שהוא היה שווה לו, אלא שזה נהיה לדבר ידוע ומפורסם בכל תפוצות ישראל, וחקוק על אבן, בארץ הקודש, בעיר טבריה! וכפי שהרמב"ם כותב בספרו, "משם תחזור

פרשת זיגש

סנהדרין", הסנהדרין הגדולה תתחדש שם, בביאת משיח צדקנו. ושם חרות על אבן, חרות באותיות של חקיקה: "ממשה עד משה לא קם כמשה".

מובן אפוא שביום כזה, כשמתאספים יחד כמה וכמה אנשים, שרבים מהם כבר למדו שלושה פרקים ליום, ועומדים לסיים את הספר היום, וגם אלה שמאיזו סיבה שתהיה למדו פרק אחד ליום, או את ספר המצוות, או שמאיזו סיבה שתהיה עדיין לא התחילו ללמוד בספרו, זכותו של הרמב"ם בוודאי תעמוד להם שהם יתחילו בלימוד זה מעכשיו וימשיכו בשנה הבאה, במחזור השני, ואדרבה: הם ילמדו ביתר שאת וביתר עוז ובאופן של "כפליים לתושיה".